

مطبعه رحل اراره :

جمال اوغلنده امنيت
صندوغى جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۵ نومبر

مشاط قلم

۱۳۲۶

سلکمزموافق آثار
جدیده مع المنونبه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ باره در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۲۱ شعبان المعظم ۱۳۲۹ پنجشنبه ۴ اغستوس ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۴

شرف انسان و بز

بز دنیای آخرت و سیله اوله رق طایمش و مزرعه آخرت اوله رق بیلیمش زدر . انجق (ولوسائل حکم المقاصد) فحواسنجه بعض وسیله لر وارد که مقصوده وصول ایچون سبب یکانه اولدیفندن اصل مطلوب درجه و قوتی احراز ایدر . بز دنیا تحصیلی ایچون یارادلماق انجق عبادت و آخرت ایچون یارادلماق کیجه و کوندوز راحت دنیا ارق سده قوشمق و افای عمر ایتک یازق دکلیدر دیه سوبله نیلیمز ، حقیقی ادراکن عاجز صافدل اهلیمزی اغفال ایدنلر من حالا اکیسک دکلدن و [وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون] ایت کریمه سیله استدلالدن دخی کندیلرینی الامازل .

اوت بز یالکنز سعادت دنیویه ایچون مخلوق دکلز ، شبهه سز بولمک ایلر و سنده بر عالم عالی دها وار و اوراده کی معالی و درجات ، بوراده کی اخلاق و اعمالمزه و اظهار کمالزه کوره بز به بخش و احسان بیوریه جقدر ، فقط اودرجاتی کسب ویا اکیلیاقت پیدا ایتک ایچون شو بر زخ شونده انسانلغمزی و من عندالله مفظور بولدیغمز قدرت بشریه بی غبطه بخش ملائکه اوله جق درجه ده آثار عجیبه سیله ابراز ایلهمک و رضای باری به قابلیت کوسترمک لازمدر .

قصوای مراتبی تعین و ایضا حددن عاجز بولوندیغمز مراتب بشریه بزم موصوف اولدیغمز اخلاق و عاداتدن و معارف و کالاندن عبارت اولسه کرکدر .

دها نیجه کمالات انسانیه نیک ظهوری ، بدایع ، مصنوعاتک ساحه سی و عمله اثبات وجود ایلهمسی ممکن و آثار سابقه دلالته بلکه متعیندر .

آخرتی اصلاح و تزین ایتک ایسته یین کسه لر ، اعتقادات قلبیه و اخلاق دینی و عبادات بدنیه لر ایچور ضروریات بشریه لرینی احضارده مستقل و آخره احتیاجدن وارسته و تسلط اعدادن مصون و آزاده اولمالیدرلر . اویله ایسه شخصمزی ، ملتتمزی ، مملکتتمزی ، دولتمزی ، محافظه ایچون زمانک ایجاب ایتدیکی ، سلاحله کرک هیئت انفرادیه من و کرک هیئت اجتماعیه من مجهز و مسلح اولماقچه ضروریات ملیه و مدنیه منی الله ایتیش اولاماز .

فتوحات معنویه سیله بز و بلکه بتون دنیایی تسخیر و تدمیر ایتمکده اولان اوروپانک قوللاندینی و بلکه هر قومک موجودیت قومیه لرینی محافظه ایچون چالیشدقلری والدیه ایتیمیه اوغراشدقلری سلاح ، هنر و معارف ، تجارت و ضایع سلاحلریدر .

هر ملت و دولتک سیاستلری بو کون تجارت و صنعتلریله قائم وانک قوتیه دائمدر . احتیلاط ایتدیکمزا اقوام و عناصر سبی و عملدن آریلوب جیقمق و کندی باشمزه بر موقع ممتاز و مستشاده یاشامق قابلیتی اولماینجه و دائماً صنعتلری و هنرلریله بز زبون و ضعیف ایتمکده بولونان بر قومه قارشو موجودیتتمزی محافظه یه مجبور بولدیقه بز آنلرک توسل ایتدکلری اسبابی ایسته مه یز بز بشقه درلو بر صورتده

انلره مقابله ایدرز دیمک جمیع اسباب مادییه بی قوللرینه بذل و غایت بیوران جناب حقک نعم عدیده سنه قارشو کفران نعمتدن و وسائط عدیده بی استعمالدن اظهار عجزله حماقتدن معدود اولور .

بدننده صحت و عافیت ارملایان بر خسته تحصیل و اعاده عافیتی ایچون البته طبییه و تدایوی به مراجعت ایتمه لیدر . . خسته لانی خلق بیوران جناب رب العالمین انک دوائی دخی ایجاد و احسان بیورمشدنر . ارایوب بولمق تجارب عدیده ایلهر بر برینی تمیز ایده بیلیمک خاصه سنی بزه و یرمشدنر .

ظاهرآ و باطنآ عدو احصاسی قابل اولمایان نعم الهیه دن بزمستفید اولمق ایسته یور ایسه ک هر حالده او نعمتلی کورمیه وانلرندن استعانه به شتاب ایتمی بز . وجود ، صحتی کاله کتیر مزسه ناصل عبادت ایده بیلیر . طبیعت و خلقت بشریه اعتباریه محتاج اولدینی شیلری عصرینه کوره تدارک ایتمه یلر کمال و استقلالنی نه یوزله دعوی ایدر .

زمان ، زمان غرور دکلدنر . دوشونه جک ، حالمزی ، استقبالمزی فکر و تعقل ایده جک ، اولاد واندالمزک بزدن نه کبی شیلر ایسته یه . جکلرینی ونه بولده نقصان و قصورلرله ، هانکی شیده کی رفاوت و عطالتله اتهام ایده جکلرینی ملاحظه یه عقلاً و حکمه مدیون اولدیغمز اقرار و اعتراف ایلهمه جک بر وقتدر .

بو حقیقی اعتراف و حالمزی آجی بر صورتده تعریفدن صکره سلامت ملک و ملت و سعادت دین و دولت هپ بز مسلمانلرک اویانوب چالیشمالرینه وال الله و یرمک منفعت و مضرتلرینی بالتعین دائماً جلب منافع و دفع مضرات اوغورونده غیرت و فعالیتیه دوکولملرینه معلق اولدینی بیلیمه لی یز .

دیانت اسلامیه نیک ادیان سائر اوزرینه عالی و فائق اولدیغنده شبهه من یوقدر . بویله بر عالی دینه متمسک اولانلرندن بو عصرده علویت و کالندن بی بهره ذات و مسکنته دوغرو قد منهاده اولیور ؟ اخلاق دینی و معنویه ایلهر برابر دنیا جده تعین و قتلره قدر علویت و سعادت محافظه بیوران بابالرمز بزه ذل و حقارت طریقی اوکر تمذیلر یاشادقلری محیطه کوره هروجهله فوقی محافظه ویا تزئیده ساعی اولدیلر . شمعی ایسه بز لسان حالمزه اقوام سائر به قارشو ضعیف و عطالتدن بشقه بزدن بر شی کلز دیه ندا ایتمکده یز . عجبا سؤال اولونسق بویله بر ندایه راضی اولورمی یز ؟ البته راضی دکلز فقط لسان الحال افسح من لسان المقال دینلشم یعنی حال و اطوارک افاده و بیانی اغزده کی دیلک سوبله مسندن دها زیاده آجیق اوله رق آکلادیر بیورلمشدنر . و نفس الامرده دخی حال بویله در .

امور دنیا ده ذلیل و حقیر اولمق ، علیل و ناتوان بولومق آخرته ضرر و یرمز دنیه جک اولورسه قرآن کریمده کی [ضربت علیهم الذلة والمسکنته] آیت جلیله سی ذل و مسکنتیک قوم یهودی احاطه سنی افاده و انجق مقام مدح و ثناده اولما بوب ظلم و عصیانلری سببیه انلر حقنده بر نعمت اولماسی صورتنده شرفنازل اولمشدر .

او جالده شرف و حیثیت انسانیہ و اسلامیہ مزی محافظہ و آنک اسباب و وسائلنہ کالیلہ تثبث لازمدر .

یوقاروده ذکر و بیان اولونان [وما خلقت الجن . . .] آیت کریمہ سنده خلقت بشرہ علت ظاہرہ اولہرق بیان بیوریلان عبادتک توحید ایلہدہ تفسیر ایدلدیکی و عبادات فرعیہ بدنبہ دخی شامل اولسه ینہ مکتسبات ضروریہ ارقہ سنده قوشمہ مانع اولمادی بیوریدر .

بناء علیہ احوال اقوام و عناصرہ و تعلبات عصریہ جہالتدن بشقہ بر شیلہ تأویل ایدیلہمین عطائتہ نہ نہایت ویرمک ایچون هانکی صورتلہ اولورسہ اولسون تلقین و ارشاد اہالی بہ مقتدر علماء کرام حضراتک ہرکسدن زیادہ ملت و مملکتہ زک سعادت و سلامتی اسبابی تفکر و موانعی ازالہ بہ توسل ایلہ ملری الزمدر . [قل هل یتوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون] .

بروسہ مبعوی

عمر فوزی

مضمرات عسکرہ در سہرندہ بریاران :

« غازیلر ایچندہ ، مجروحلر اوکندہ »

یچنلردہ برکون معنبر محاربہ نک نشانلانش ، یارہ لانش قهرمانلری زیارتہ ، ائلری اوخشاہنہ ، سومکہ ، بر قاج ساعتی روحمچہ اک ذوقلی بر حیات اولان ارلر ، عسکرلر آرہ سہنہ کیرمکہ ، آتشین قوملردہ ، صوسز جوللردہ ، جہنمی درہ لردہ ، یالچین ، صارپ قیالقلردہ ، تپہ سی بوزلی ، اوواسی قارلی یایللردہ ، دشمندن اول هوا ایلہ ، اقلیم ایلہ چاریشان ، دشمنیلہ سالونلردہ دوتہ للو دکل ، ہمجساریلہ اورالردہ اوغراشان ، معارضنی اولدیرمک ذوقیلہ دکل ، تأدیب و اصلاح حسیلہ چالیشان محترم عسکرلر ، عسکر عثمانیلر ایچندہ کچیرمکہ کیتمش ، اویارہ لی ارسالانلر مشہرینہ کیرمش ایدم . کوکلم ہپسنہ صارملق ، یارہ سنی دیکشدرمک ، آنلرلہ قونوشمق ، غازی بوزی کورمک ، غازی سوزی ایشتمک ، یارہ لی طوری سیرایتمک ، حیران حیران غشی اولمق ایستبوردی . ایشتہ بوخس ایلہ کیردیکم قغوشدہ : « مرحبا ارقداشلر ، غزا کز مبارک اولسون ! » دیدکہ نصرکہ آری آری قونوشمقہ طالمشدم . ایلک نظرده اکثریت یتاغندہ اوطوریہ یوردی . یاتانلردہ ہان داورانغہ باشلادی ، ارتق ہرکس اوطوروش بولنیوردی . صانکہ کینی یرندہ ، ہمتی یرندہ ، ثروتی یرندہ ، استقبال ایچون مایونلری امنیتدہ انسانلر کی ہپسی برر شکل بختیاری . برر وضع جماست آتش ، کیفلی باقیوردی . او کورونشدہ صانکہ ہیچ خستہ یوقندی ، حقیقتدہ ینہ اولہ ، معناً ہپسی باشیور ، اوچق ایستبور ، یتاغنہ خستہ خانہ سہنہ صیغیوردی . اوچیوزہ یقین غازی ایلہ آری آری کوروشدیم . نہ بیوک کیف بونلردہ اوچیوز مختلف حال و افکار کورمدم : ہان ہپسی عین حال و حیدہ

ایدی ، ہپسندن آری آری بحث ایتسم ہم عینی مشہوداتی تکرار ہمدہ مقالہ دکل کتاب یازمش اولہ جقم ، آنک ایچون برر محاورہ ایلہ حسیات و افکار عمومیہ خلاصہ ایتک ایستبورم . مثلاً : « کچمش اولسون ارقداش یارہک فصل ، صاودکمی ؟ » سؤالہ قارشی : « یارہ دیدیکک نہ اولہ جق ایدم ! ایشتہ شورادن کیرمش . بورادن جیقمتش . شکرلر اولسون صاغالدی ، کچدی . یالکز کوزل بر یری قالدی . بر بیوک دولت ، ملت کونک نشانی قالدی ، حمد اولسون بوکونلرہ ، اللہ نصیب ایتسوندہ ہر وقت دولت ملت دوکونلری کورہلم ، بویلہ اولو ایشلر طوتہلم ، جانمزی پادشاہ بابامزہ فدا ایدہلم ، عسکرلر لکمز اکا بکندیرہلم » دیوردی .

کیمسہ سسنی جیقارمیور ، نہ صورولسہ سادہ بر جواب ایلہ مقابلہ ایدیور ، « یارہک فصل ؟ » سؤالہ قارشی « بر شیم قالدی » جوابیلہ سکوت ایدیور ، صانکہ بو بحثدن اوتانیور . سؤاللر تکرار ایدلسہ متأثر اولیور ، « قوص قوجہ آدم ، بریارہ ایچون بورادہ بیوب ایچوب یاتیسورم ، دہسا طوغریسی زیارتچیلردن اوتانیورم ، دیور و ہان لقردی کی کسمک ایچون اوکنہ باقیور . دیگر بر قسم صوریلان سؤالہ جواباً : « یارہک نہ اہیتی وار ؟ صوک نہ ؟ شہیدک دکل ؟ ہانی اوکونلر ! ذاتاً بودنیایہ غربتچی کلدک ، یارین کیدہ جکز . کیتمک ایچون ایسہ سرمایہ لازم ، ایشتہ آتی تدارکہ چالیشیورز ، تاکہ اصل وطنمز اولان اخرتدہ مؤبدلاً زواللی قالمہلم . شہیدک بر غنیمت ، بیوک بر خزینہ در . الہ کچسہ نہ موطلو ، نہ ایسہ افندی بز ی بورادن برکون اول طاہور مزہ صالحہ لردہ ، کنہ عسکرلر لکمز ایتسہک ، غزالرہ کیتسہک » دیور . کیمبسی کمال حجابیلہ جواب ویریور : « ایدم حمد اولسون بر شیشمز یوق ، حرصی الہ مدم ، زورم ، اوندہ ، دیور . بونلردن بری شویلہ اکلانیور : « قلہ دہہ نوبتچی ایدم ، کچہ آلسزین اوزریمہ بری هجوم ایتدی ، اولدوردیم . تکرار هجوم ایدہنی بوسکور تدم ، بوکورولتیدہ ایانغمدن اورولشم ، مہمہ سہ مدم حتی اکیلوب باقدم بیلہ . نوبت ساعتی یتدیکی زمان قغوشہ کادم ایانغی اورادہ ارقداشم صاردی . افندی بندہ کی یارہ یالکز بومی یا ؟ اللہک اولدورم دیکنی قول - حاشا - اولدورم یی یا ؟ باق باشمہ ! » دیدی اکیلدی ، باشندہ بارلاق بر قورشون چوقوری دہا کوستردی و دوام ایتدی : « انسان یاپدیغی سویلہ مزہ ، چونکہ عیدر ، باق قارشودہ یاتان بر سورو یارہ لی بر شیشی اکلاندہ - یلرمی ؟ شویلہ آصدق ، بویلہ کسک دیدیلرمی ؟ خیر ! جالبوکہ اونلردن شر ، دشمنک باراغنی لندن قانی ہاسنہ زورلہ المش ، فقط اوکونک کی اولسون . عیدر دیہ ضابطنہ بیلہ خبر ویرمامش ، جانطہ سہنہ آتیورم شدہر . شواشاغبدہ کی یکیت کندیلہ برابر بریکباشینک حیاتی قورنارمش ، اوتہ کی عسکر ایسہ رمانغہ نک باشندہ بر هجوم قولی طور دیرمش ایدی . عسکر انسان ، یاپدیغی حکایہ ایتز ، نہ کہ یامشدہر وظیفہ سیدر . عسکر نیچون شرفلیدر ؟ چونکہ یاپدقاری ہم ایی ، ہم کوچ شیلردر . عسکر دیمک حکایہ لر سویلہ مکدن دہسا قصہ و معنالی برسوزدر . » دیوردی . ہان ہپسی بودرت